

Det hendte i 2003

En årskavalkade trykket i Årbok for Den norske kirke

JANUAR 2003

13

Norges Kristne Råd tar i en uttalelse avstand fra alle planer om en krig i Irak, og ber innstendig norske myndigheter om ikke å støtte slike planer.

14

Den norske kirke foreslår prost Trond Bakkevig som den neste generalsekretæren i Kirkenes Verdensråd (KV) etter tyskeren Konrad Raiser, som ved årsskiftet slutter som daglig leder for verdens største felleskirkelige samarbeidsorganisasjon.

16

Bispemøtets preses og lederne i de sentralkirkelige råd sender et brev til statsministeren, Stortingets utenrikskomite og utenriksministeren med advarsel om at en krig mot Irak vil være uetisk, illegitim og uklok.

24

Over 20.000 personer deltar på den første nasjonale Alpha-middagen i lokale menigheter i Den norske kirke og andre trossamfunn. Middagen er en invitasjon til å bli med på et undervisningsopplegg i menighetene lokalt om hva kristen tro er, og flere tusen deltar i dette.

FEBRUAR 2003

9

Sokneprest Laila Riksaasen Dahl (55) vigsles til biskop i Tunsberg bispedømme, og blir samtidig Den norske kirkes andre kvinnelige biskop. Kong Harald er til stede ved vigslingsgudstjenesten i Tønsberg domkirke, der bispemøtets preses, biskop Finn Wagle, forestår vigslingen.

11

Bispemøtets preses, biskop Finn Wagle inviteres til å gi respons på en artikkel i årets utgave av «Jordens tilstand» fra Worldwatch Institute: «Å få med religionen i jakten på en bærekraftig verden». Her rettes det blant annet oppmerksomhet mot den økende kontakt mellom miljøbevegelsen og religiøse samfunn.

17

Tall som Kirkens Arbeidsgiverorganisasjon har samlet inn, viser at 43 prosent av de kirkelige fellerådene har gjennomført eller planlegger nedbemanning på grunn av dårlig kirkeøkonomi. Tallene blir presentert på en konsultasjon i Oslo om den lokale kirkes økonomi.

26

Samisk kirkeråd drøfter under sitt møte på Hamarøy i Nord-Salten spørsmål i tilknytning til forsoning mellom den samiske minoritet og majoritetsbefolkningen. Ved gudstjenesten under møtet blir lulesamiske tekster og bønner for første gang brukt i Hamarøy kirke.

MARS 2003

3

Mellomkirkelig råd markerer sitt 50 årsjubileum med seminar, mottakelse og gudstjeneste.

9

Mellomkirkelig råd sender på vegne av Den norske kirke ut et forslag til bønn i gudstjenestene 9. mars:

«Herre, vi ber til deg som er fredens Gud

Se i nåde til befolkningen i Irak!

Stans alle brudd på menneskerettighetene.

Hjelp dem som er verdens ledere til å huske på de enorme menneskelige lidelsene som krig fører med seg.

La det ikke skje at noen fører krig i ditt navn.

Gi oss alle vilje og evne til å fremme rettferdighet og fred for alle mennesker.»

14

Regjeringen oppnevner et utvalg til å utrede forholdet mellom stat og kirke. Fylkesmann i Sør-Trøndelag, Kåre Gjønnes, skal lede det statlige utvalget.

22

Bibelselskapet presenterer de første fem skriftene fra Det nye testamente i revidert språkdrakt. De fem skriftene er Lukasevangeliet, Første og andre Tessalonikerbrev, Galaterbrevet og Filipperbrevet.

APRIL 2003

29

Den norske kirkes årsstatistikk for 2002 legges fram. Den viser at antallet konfirmanter øker. I 2001 deltok 37 427 unge ved kirkens konfirmasjonsgudstjenester. I 2002 var konfirmanttallet 38 100. Flere menigheter rapporterer at årets konfirmantkull det største på 10 år.

MAI 2003

5

Prosjektet «Menighet i bevegelse» lanseres. «Vår tilvante tenkning passer ikke lenger med det vi erfarer. Det utfordrer til nytenkning – til bevegelse, og menigheter skal være i bevegelse. En kristen menighet er kalt til misjon.,» sa prosjektleder Tore Laugerud ved lanseringen. Prosjektet «Menighet i bevegelse» finansieres i et samarbeid mellom Kirkerådet og organisasjonene Areopagos og Det Norske Misjonsselskap.

5

Brobyggerprisen 2003 i regi av Norske Kirkeakademier tildeles dialogsenteret Emmaus i Oslo for arbeidet med å skape dialog mellom Kirken og alternativ religiøsitet, andre verdensreligioner og aktuelle kulturstrømninger i Norge.

27

Stortinget vedtar trosopplæringsreformen, som betyr at Den norske kirkes menigheter skal ha som mål å tilby opplæring av alle døpte i alderen 0-18 år. De første årene av reformen blir en forsøksperiode i et begrenset antall menigheter for øremerkede midler. Fullt utbygd vil reformen ha en økonomisk ramme på 250 millioner kroner.

27

Bibelprisen 2003 i regi av Det Norske Bibelselskap tildeles bibelfortellerne Anne Flugstad og Birgitte Bjørnstad Sæbø for deres arbeid med å formidle Bibelens fortellinger til barn og unge, spesielt inn i skolen.

JUNI 2003

5

Kirkerådet oppnevner en styringsgruppe som de neste fem årene får ansvar for den løpende ledelsen av forsøks- og utviklingsarbeidet med trosopplæringsreformen i Den norske kirke. Generalsekretær Helga Haugland Byfuglien blir leder av styringsgruppa. Kirkerådet vedtar også en hovedplan for det kirkelige reformarbeidet og oppnevner en styringsgruppe med konsulent Ådne Berge som leder.

9

8.000 voksne og barn feirer Hamar bispedømmes 850 årsjubileum på Domkirkeodden i Hamar på pinsedag. Samtidig markeres Rosemarie Köhns 10 år som Hamar-biskop og landets første kvinnelige biskop.

11

Stiftelsen Kirkeforskning legger fram sluttevaluering av forsøk med ny organisering av prestedjenesten i Den norske kirke. Forsøkene har vart fra 2000-2002 i de fleste bispedømmer og evalueringen er gjort på oppdrag fra Bispemøtet.

22-25

Et Nordsjø-seminar som seiler langs kysten fra Egersund til Geiranger, samler kirkeledere fra landene rundt Nordsjøen, miljøvernere, politikere, forskere og representanter fra næringsvirksomheter. Den norske kirke er arrangør, og ved avslutningen undertegnes Geiranger-erklæringen om ansvarlig forvaltning av havets rikdommer. Erklæringen overrekkes til representanter for den norske regjering og Konferansen av Europeiske Kirker under KEK-generalforsamlingen i Trondheim kort etter.

25.6-2.7

Generalforsamlingen i Konferansen av Europeiske Kirker (KEK) samler 800 delegater i Trondheim under mottoet "Jesus Kristus helbreder og forsoner – Vårt vitnesbyrd i Europa".. Dette er det største felleskirkelige arrangement på norsk jord med representanter fra 127 kirker over hele Europa. På åpningsgudstjenesten i Nidarosdomen taler den økumeniske patriarken av Konstantinopel, Bartholomeos, og under den offisielle åpningen i Trondheim

Spektrum er Zambias første president Kenneth Kaunda hovedtaler. Kong Harald og statsminister Bondevik deltar sammen med tusener på åpningsdagen. Vann samlet fra hele det europeiske kontinent står i en sølvbolle i Nidarosdomen fra åpningsdagen til det bæres ned til avslutningsgudstjenesten ved Nidelvens bredd og tømmes ut i elva – som et symbol på sammenhengen i skaperverket og det kirkelige fellesskap. Erkebiskop Rowan Williams av Canterbury taler under avslutningsgudstjenesten.

25-29

Ungdommens kirkemøte samles på Rødde folkehøgskole utenfor Trondheim og vedtar blant annet en uttalelse med forslag til reform av gudstjenesteordningen i Den norske kirke.

JULI 2003

21-31

Generalforsamlingen i Det Lutherske Verdensforbund samler 800 deltakere i Winnipeg i Canada, blant dem 30 fra Norge med Ingrid Vad Nilsen som delegasjonsleder. Flere som skulle deltatt fra Afrika og Asia får avslått sine visumsøknader. Tema for generalforsamlingen er "For the Healing of the World". Biskop Mark S. Hanson fra USA velges til ny LVF-president etter tyskeren Christian Krause. En av samene i den norske delegasjonen, sokneprest Tore Johnsen, taler minoritetskulturenes sak, og det får nedslag i sluttdokumentet. Det samme gjelder funksjonshemmedes situasjon og arbeid mot vold - områder der norske delegater bidrar sterkt. Det blir også vedtatt en resolusjon om sletting av illegitim gjeld.

25

En samarbeidsavtale mellom Den norske kirke og Den evangeliske kirke av luthersk bekjennelse i Brasil (IECLB) undertegnes under generalforsamlingen i Det Lutherske Verdensforbunds i Canada. Avtalen omfatter felles tiltak på områder som teologiske studier, misjon, kristen utdanning, liturgi, diakoni, samfunnsansvar, kommunikasjon og økumenikk.

26-29

850-årsjubileet for Nidaros erkebispesete feires med et stort gudstjeneste- og seminarprogram i Trondheim. Kardinal Walter Kasper fra Vatikanet deltar på jubileumsgudstjenesten i Nidarosdomen. Operaen "Eysteinn av Nidaros" av Henning Sommerro og Edvard Hoem har urpremiere.

AUGUST 2003

28

Samuel Kobia (56) fra Kenya ansettes som ny generalsekretær i Kirkenes Verdensråd på sentralkomiteens møte i Geneve. Valget står mellom Kobia og den norske prostent Trond Bakkevig. De får henholdsvis 78 og 52 stemmer. Kobia er metodistprest og den første afrikaner til å lede verdens største felleskirkelige organisasjon. Han avløser Konrad Raiser. Norges kristne råd blir nå assosiert medlem av KV. Tale Hungnes, leder for Kirkens Nødhjelps ungdomsorganisasjon Charngemaker, taler til sentralkomiteen i en sesjon om ungdoms innflytelse i den økumeniske bevegelse.

SEPTEMBER 2003

2

Samisk kirkeråd kommer med en kritisk høringsuttalelse om regjeringens utkast til Finnmarkslov.

3

Ingeborg Midttømme velges til første kvinnelige leder i Den norske kirkes Presteforening. Det skjer på PF's generalforsamling på Hamar. Ingeborg Midttømme får 116 stemmer, mens hennes motkandidat, Brita Hardeberg, får 82 stemmer.

3

"Barne-biskop" Ole D.Hagesæther drar i gang barneåret i Bjørgvin bispedømme med et besøk til Austevoll kommune.

8

Kirkerådsleder Thor Bjarne Bore holder en appell utenfor den russiske ambassaden i Oslo, hvor han ber om at den russiske nasjonalforsamlingen må godkjenne Kyoto-protokollen i kampen for økt global rettferdighet og bevaring av skaperverket.

9

Mellomkirkelig råd sier i en uttalelse fra sitt møte at de ser med stor uro på en ny stor omdreining på voldsspiralen i konflikten mellom Israel og palestinerne. Konflikten kan bare løses med politiske virkemidler, sier rådet.

10

Menighetenes misjonsengasjement markerer sitt 25-årsjubileum i Oslo. Ferske tall viser at 771 av Den norske kirkes 1300 menigheter har avtaler med en av misjonsorganisasjonene om støtte til et misjonsprosjekt. Tiltaket, som nå videreføres som Samarbeidsråd for Menighet og Misjon (SMM), samler misjonsorganisasjoner og kirkens offisielle organer.

11

Årets Olavsstipend går til vikarprest Unni Eikeland, mens sekretær Ingjerd Almås Anfinset og prosjektleder Benita Christensen får Sunnivastipendet. Stipendene utdeles av Kirkedepartementet.

11-12

Kirkerådet fatter et prinsippvedtak om å starte prosessen med å få en ny høymesseordning for Den norske kirke til avløsning for dagens ordning fra 1977. Kirkerådet foreslår en bredere og mer åpen nominasjonsprosess ved bispevalg, og mener det er behov for en sterkere kirkelig innsats i forhold til hiv-epidemien.

OKTOBER 2003

8

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet 25 millioner kroner til igangsetting av trosopplæringsreformen, i tillegg til en videreføring av en bevilgning på 5 millioner til samme formål. 3 millioner foreslås til tiltak rettet mot prostetjenesten.

15

Personalsjef ved Sørlandets sykehus Gunnar Thelin tilsettes av Kirkerådet som prosjektleder for arbeidet med kirkelige reformer.

16

Integreringsprest Morten Svendsen mottar den første integreringsprisen "Læringsfelleskap for alle". Prisen deles ut av skuespiller Per Christian Ellefsen. Svendsen har i mange år arbeidet for integrering av funksjonshemmede i menighetslivet.

21

En prosjektgruppe oppnevnt av Kirkedepartementet presenterer utredningen "Nytt kirkebokregister for Den norske kirke". Forslaget legger til grunn at dagens kirkelige medlemsregister og en fremtidig elektronisk kirkebok blir et felles kirkebokregister.

31

Mellomkirkelig råd for Den norske kirke holder seminar i New York om FN's rolle i militære konflikter, blant annet i samarbeid med den norske FN-delegasjonen. Seminaret samler folk fra FN-miljøet og kirkelige organer med representasjon i verdensbyen.

NOVEMBER 2003

15

I Gjøvik fjellhall er 3700 konfirmanter er samlet til technomesse, som et ledd i feiringen av Hamar bispedømmes 850-årsjubileum. Arrangementet omfatter undervisning, gruppeoppgaver, konserter og dansekurs.

17-22

Kirkemøtet på Lillehammer sier at lov om forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark må ta utgangspunkt i at samene har rettigheter som urfolk. Møtet advarer mot utvidet oljevirkosomhet i nord nå. Kirkemøtet utfordrer til økt engasjement i kampen mot hiv/aids-epidemien, vedtar ny vigselsturgi som åpner for kulturinnslag og symbolhandlinger, og går inn for en bredere og mer åpen nominasjonsprosess ved valg av biskop. Det 20. kirkemøtet har "en tjenende kirke" som hovedtema.

DESEMBER 2003

17

Arbeidsutvalget i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke oppnevner professor Trond Skard Dokka som ny leder av Teologisk Nemnd og forsker Ulla Schmidt som leder av Komiteen for Internasjonale Spørsmål (KISP). Begge nemndene hører inn under Mellomkirkelig råd. Oppnevningen gjelder for perioden 2004-2007.